

Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam
4.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās" ietvaros atbalstāmās organizācijas darbības stratēģijas satura apraksts

4.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās" (turpmāk – 4.3.2.SAM) **projekta iesniedzējs**, kurš pēc projekta iesnieguma apstiprināšanas ir finansējuma saņēmējs, ir:

- ❖ biedrība, nodibinājums un cita privāto tiesību juridiska persona, valsts iestāde, atvasināta publiska persona, valsts kapitālsabiedrība vai pašvaldības kapitālsabiedrība, **kuras pamatdarbība ir kultūras vai radošajā nozarē;**
- ❖ pašvaldība, kas projekta īstenošanai piesaista sadarbības partneri, kura pamatdarbība ir kultūras vai radošajā nozarē, ja pašvaldība nav izveidojusi iestādi, kas darbojas kultūras vai radošajā nozarē.

Projekta iesniedzējs 4.3.2.SAM ietvaros projekta īstenošanai var piesaistīt **sadarbības partneri:**

- ❖ biedrību, nodibinājumu vai citu privāto tiesību juridisku personu, valsts iestādi, atvasinātu publisku personu, valsts kapitālsabiedrību vai pašvaldības kapitālsabiedrību, **kuras pamatdarbība ir kultūras vai radošajā nozarē;**
- ❖ valsts iestādi, atvasinātu publisku personu, valsts kapitālsabiedrību vai pašvaldības kapitālsabiedrību, **kuras īpašumā, turējumā, lietošanā vai valdījumā** atrodas objekts, kurā plānotas investīcijas.

Projekta iesniedzējam vai sadarbības partnerim, **kura pamatdarbība ir kultūras vai radošajā nozarē, uz projekta iesniegšanas dienu ir izstrādāta organizācijas darbības stratēģija**, kurā noteikti vidēja termiņa darbības mērķi, kas liecina par sabiedrības ieguvumiem no projektā attīstītajiem pakalpojumiem un paredz veicināt kultūras pakalpojumu piekļūstamību, tostarp attīstot pakalpojumus vismaz vienai sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju grupai.

4.3.2.SAM organizācijas darbības stratēģijas satura apraksts ir izstrādāts saskaņā ar [Noteikumu Nr.889](#) 30. punkta prasību **projekta iesniedzējam vai sadarbības partnerim, kura pamatdarbība ir kultūras vai radošajā nozarē, nodrošināt, ka projekta iesniegšanas dienā ir gatava organizācijas darbības stratēģija.**

4.3.2.SAM organizācijas darbības stratēģijas satura aprakstā iekļautas organizācijas darbības stratēģijas vēlamās sadaļas, pie katras no sadaļām norādot informāciju, ko vērtēs 4.3.2.SAM projektu iesniegumu atlasē, sniedzot atsauci uz konkrēto projektu iesnieguma vērtēšanas kritēriju vai [Noteikumu Nr.889](#) punktu.

4.3.2.SAM projekta iesniedzējs vai sadarbības partneris organizācijas darbības stratēģijas prasīto informāciju var sagatavot arī citā formātā, t.sk. par pamatu ņemot jau esošu organizācijas darbības stratēģiju vai plānu, nepieciešamības gadījumā papildinot ar 4.3.2.SAM projektu iesniegumu vērtēšanai nepieciešamo informāciju.

1. Organizācijas darbības stratēģijas saturs

1.1. Kultūras organizācijas darbības mērķi, virzieni un uzdevumi

Sadaļā norāda kultūras organizācijas vidēja termiņa darbības mērķus un uzdevumus to sasniegšanai, nodrošinot sasaisti ar 4.3.2.SAM mērķi.

1.2. Kultūras organizācijas misija, vīzija un vērtības

Sniedzot kultūras organizācijas misijas, vīzijas un vērtību pamatojumu, jānodrošina kultūras organizācijas darbības sasaisti ar 4.3.2.SAM mērķi.

Atsauce uz 4.3.2.SAM īstenošanas nosacījumiem:

- ❖ 4.3.2.SAM mērķis ir uz sociālo iekļaušanu orientēta un mērķa grupas vajadzībās balstīta kultūras piedāvājuma veidošana, kas rada pozitīvu ietekmi uz vietējām kopienām, veicina dialogu ar sociāli mazaizsargātām sabiedrības grupām, ar kultūras pakalpojumu starpniecību mazina sociālo nevienlīdzību un stiprina kopienu kultūras identitāti, veicina tūrisma plūsmu palielināšanos un stimulē uzņēmējdarbību, nodarbinātību un jaunu darbavietu radīšanu.

1.3. Kultūras organizācijas mērķauditorija

Sadaļā apraksta kultūras organizācijas sasniedzamo mērķa grupu.

Atsauce uz 4.3.2.SAM īstenošanas nosacījumiem:

- ❖ Atbilstoši Noteikumu Nr.889 8.punktā noteiktajam 4.3.2.SAM mērķa grupa ir vietējie iedzīvotāji, īpašu uzmanību pievēršot sociāli mazaizsargātām grupām, tai skaitā cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, diasporai, mazākumtautību pārstāvjiem un imigrantiem, bērniem un jauniešiem, senioriem un cilvēkiem, kas pakļauti sociāli ekonomiskās atstumtības riskiem.

Sadaļā definē konkrētas mērķa grupas, norādot, vai paredzēts strādāt ar vienu vai vairākām sociāli mazaizsargātām grupām ar zemu kultūras līdzdalības īpatsvaru:

- ❖ bērniem;
- ❖ jauniešiem;
- ❖ senioriem;
- ❖ mazākumtautībām;
- ❖ imigrantiem;
- ❖ citām grupām ar ierobežotām iespējām.

Var izdalīt šādas mērķgrupas ar ierobežotām iespējām: ar vecumu, ar dzimumu, ar dzīvesvietu, ar veselību, ar ģimenes stāvokli, ar tautību un pilsonību, ar finansiāliem

ierobežojumiem un ar grūtībām iekļauties sabiedrībā saistītas grupas atbilstoši Latvijas Kultūras akadēmijas veiktajam Kultūras patēriņa un līdzdalības ietekmes pētījumam [Kultūras aktivitātes barometrs 2022](#).

Sadaļā norāda mērķa grupas skaita prognozi līdz 2029.gadam, kā arī plānoto mērķa grupas skaita pieaugumu procentos projekta noslēguma gadā attiecībā pret sākuma gadu.

Atsauce uz 4.3.2.SAM īstenošanas nosacījumiem:

- ❖ 4.1.kritērijā vērtē, vai projekta iesniegumā ir skaidri aprakstīts, kādas ir projekta mērķa grupas vajadzības un līdzdalības līmenis kultūrā, un kādas metodes ir lietotas to apzināšanai.
- ❖ 4.1.kritērijā punktu skaitu piešķir atbilstoši mērķa grupas segmentu skaitam, ar ko projekta ietvaros paredzēts strādāt, balstoties **to vajadzību un līdzdalības līmeņa analīzē**:
 - ❖ 4 punktus, ja paredzēts strādāt ar vismaz četrām grupām;
 - ❖ 3 punktus, ja paredzēts strādāt ar vismaz trīs grupām;
 - ❖ 2 punktus, ja paredzēts strādāt ar vismaz divām grupām;
 - ❖ 1 punktu, ja paredzēts strādāt ar vismaz vienu grupu;
 - ❖ 0 punktus, ja nav paredzēts strādāt ne ar vienu grupu.

Kritērijs ir izslēdzošs, jāsaņem vismaz 1 punkts.

1.4. Kultūras organizācijas attīstāmo pasākumu un pakalpojumu apraksts

Sadaļā norāda, vai kultūras organizācija **plāno pielāgot esošus vai radīt jaunus kultūras pakalpojumus** atbilstoši kultūras organizācijas definētajām mērķa grupām un to vajadzībām, norādot **sociāli ekonomiskos ieguvumus**.

Atsauce uz 4.3.2.SAM īstenošanas nosacījumiem:

- ❖ Atbilstoši Noteikumu Nr.889 34.punktā noteiktajam atbalstāmas šādas darbības:
 - ❖ uz sociālo iekļaušanu orientētu jaunu kultūras pakalpojumu radīšana vai esošo kultūras pakalpojumu pielāgošana sociāli mazaizsargātām iedzīvotāju grupām, tostarp kultūras pakalpojumu saturiskā tvēruma paplašināšana un kultūras pakalpojumu pieklūstamības nodrošināšana;
 - ❖ mērķa grupas vajadzībās balstīta kultūras piedāvājuma īstenošana, kas veicina dialogu ar sociāli mazaizsargātām sabiedrības grupām.
 - ❖ **3.4. specifiskais atbilstības kritērijs** paredz, ka projektā plānotie infrastruktūras attīstības darbi ir nepieciešami, lai īstenotu organizācijas darbības stratēģijā plānotos pakalpojumus

Sadaļā skaidri un detalizēti apraksta pielāgoto vai jaunradīto **kultūras pakalpojumu** un pamato tā **atbilstību mērķa grupas/u vajadzībām** īstermiņā un ilgtermiņā, apraksta **metodes**, kas lietotas šīs atbilstības nodrošināšanai, kā arī pakalpojuma potenciālu vairot līdzdalību kultūras norisēs.

Tāpat sadaļā analizē kultūras pakalpojuma ilgtermiņa ietekmi plašākā lokālā, nacionālā un/vai starptautiskā kontekstā, pamatojot ar citviet ieviestām veiksmīgām praksēm, piemēriem un politiku.

Valsts iestāde, atvasināta publiska persona, pašvaldības iestāde vai valsts un pašvaldības kapitālsabiedrība, kuras pamatdarbība ir kultūras vai radošajā nozarē, norāda, vai projekta rezultātā radītais kultūras pakalpojums turpināsies **vismaz trīs gadus pēc projekta beigu termiņa**.

Atsauce uz 4.3.2.SAM īstenošanas nosacījumiem:

- ❖ Atbilstoši Noteikumu Nr.889 30.punktā noteiktajam organizācijas darbības stratēģija liecina par sabiedrības ieguvumiem no projektā attīstītajiem pakalpojumiem un paredz veicināt kultūras pakalpojumu pieklūstamību, tostarp attīstot pakalpojumus vismaz vienai sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju grupai.
- ❖ **4.2.kritērijā** punktu skaitu piešķir par jaunradītā kultūras pakalpojuma kvalitāti, atbilstību mērķa grupas vajadzībām un ietekmi uz līdzdalību kultūras procesos:
 - ❖ 4 punktus, ja jaunradītais kultūras pakalpojums ir kvalitatīvs un ir skaidri un detalizēti pamatota tā atbilstība mērķa grupas vajadzībām;
 - ❖ 2 punktus, ja jaunradītais kultūras pakalpojums ir kvalitatīvs, bet tā atbilstība mērķa grupas vajadzībām nav pietiekami skaidri un detalizēti pamatota;
 - ❖ 0 punktus, ja jaunradītais kultūras pakalpojums neatbilst mērķa grupas vajadzībām.
 - ❖ *Kritērijs ir izslēdzošs, jāsaņem vismaz 2 punkti.*
- ❖ **3.5.kritērijs** paredz, ka projekta iesniedzēja vai sadarbības partnera, kas ir valsts iestāde, atvasināta publiska persona, valsts kapitālsabiedrība vai pašvaldības kapitālsabiedrība, kuras pamatdarbība ir kultūras vai radošajā nozarē, izstrādātā organizācijas darbības stratēģija apliecina, ka projekta ietvaros izveidotie pakalpojumi tiks nodrošināti mērķa grupai vismaz trīs gadus pēc projekta pabeigšanas.

Sadaļā izklāsta jaunradītā kultūras pakalpojuma radītos **sociāli ekonomiskos ieguvumus**, piemēram:

- ❖ attīstāmais pakalpojums piedāvā mērķa grupai/ām aktivitātes bez maksas vai par samazinātu dalības maksu projekta īstenošanas laikā;
- ❖ veicina mērķa grupas/u garīgo un fizisko labklājību;

- ❖ veicina mērķa grupas/u sociālās prasmes un līdzdalību sabiedriskajos procesos
- ❖ ir ietekme uz plašākas kopienas labbūtību;
- ❖ veicina divu vai vairāku mērķa grupu sadarbību un/vai sadarbību ar plašāku kopienu.

- ❖ **4.3.kritērijā** punktu skaitu piešķir, ja organizācijas darbības stratēģijā ir skaidri izklāstīti un pamatoti sociālekonomiskie ieguvumi, kas radīsies projekta rezultātā. Konkrēti sociālekonomiskie ieguvumi, par kuriem var saņemt papildus punktus:
 - ❖ 2 punktus, ja paredz mērķa grupas garīgās un fiziskās labklājības veicināšanu;
 - ❖ 2 punkti, ja paredz mērķa grupas sociālo prasmju un līdzdalības veicināšanu;
 - ❖ 2 punktus, ja ir ietekme uz plašākas kopienas labbūtību;
 - ❖ 2 punktus, ja paredz sadarbības veicināšana dažādu kopienu starpā;
 - ❖ 1 punktu, ja paredz pieejamības veicināšanu, piedāvājot bezmaksas vai lētākus pasākumus sociāli neaizsargātām grupām.

Šajā sadaļā apraksta arī to, vai, radot, pielāgojot un īstenojot kultūras pakalpojumu, kultūras organizācija plāno sadarboties ar kultūras, veselības, izglītības, sociālās un citu jomu partneriem vai ekspertiem, lai nodrošinātu **projekta starpdisciplināritāti, reaģētu uz mērķauditorijas specifiskajām vajadzībām un precīzāk sasniegtu auditoriju.**

Atsauce uz 4.3.2.SAM īstenošanas nosacījumiem:

- ❖ **4.5.kritērijā** punktu skaitu piešķir, ja projekta iesniegums paredz sadarbību ar partneriem un/vai ekspertiem no kultūras, veselības sociālās un/vai citām jomām, lai precīzāk sasniegtu mērķauditoriju un atbilstu tās vajadzībām:
 - ❖ **2 punktus**, ja skaidri apraksta kultūras pakalpojuma **stardisciplināritāti**, uzkaita iesaistītos partnerus vai ekspertus un viņu lomu dažādās projekta īstenošanas fāzēs, kā arī iekļauj viņu līdzšinējās pieredzes un plānotās darbības jomas aprakstu;
 - ❖ **2 punktus**, ja paredz sadarbību ar partneriem, kuriem ir specifiska pieredze **iekļaujoša kultūras satura veidošanā** mērķa grupām (apakškritērijs ir izslēdzošs).

Sadaļā apraksta kultūras pakalpojuma formālos un saturiskos aspektus, kas veicina **pienesumu plašākā kultūras un mākslas kontekstā**: veicina pilsoniskumu un demokrātisko domu, attīsta informācijas tehnoloģiju prātību un lietošanu kultūrā un mākslā, vairo zināšanas par kultūras mantojumu un māca dažādus tradicionālos amatus, veicina laikmetīgās kultūras pieejamību pilsētās un reģionos, veido mobilu un replicējamu kultūras saturu, kā arī dažādas līdzdalīgās mākslas formas.

Atsauce uz 4.3.2.SAM īstenošanas nosacījumiem:

- ❖ **4.6.kritērijā** punktus piešķir, ja projekta rezultātā radītais kultūras pakalpojums atbilst šādiem nosacījumiem:
 - ❖ **1 punktu**, ja attīsta **pilsoniskumu un demokrātisko domu**. Tās var būt norises, kas kļūst par satikšanās un debašu vietu, mazina polarizāciju, veicina iedzīvotāju iesaisti un atbildību par procesiem sabiedrībā, stiprina sabiedrības noturību, u.c.;
 - ❖ **1 punktu**, ja padziļināti un inovatīvi strādā ar **informācijas tehnoloģijām** mākslas darbu radīšanā, izrādīšanā, līdzdalības un pieejamības veicināšanā;
 - ❖ **1 punktu**, ja respektē **nemateriālo mantojumu** un/vai ietver **tradicionālās amata prasmes**;
 - ❖ **2 punktus**, ja veicina laikmetīgās kultūras **pieejamību reģionos**;
 - ❖ **1 punktu**, ja veicina laikmetīgās kultūras **pieejamību valstspilsētās**;
 - ❖ **1 punktu**, ja kultūras pakalpojums ir mobils, un tādējādi spēj sasniegt plašu auditoriju plašā valsts teritorijā;
 - ❖ **1 punktu**, ja paredz aktīvu mērķa grupas/u un vai plašākas kopienas **līdzdalību** kultūras pakalpojuma radīšanā un norisē.